



KEURUU

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022

Hyväksytty:
tarkastuslautakunta 31.5.2023 §20
Käsitelty:
valtuusto 12.6.2023 §



Ukrainalaisten hakijat 13. maaliskuuta 2022. Kuvassa vasemmalta Leena Mikkonen, Taru Luukkola, Marika Simsiö, Jukka Mäkelä ja Hannu Liikala. Kuvan otti matkaa järjestellyt Unto Mikkonen.

Sisällys

Keuruun kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022.....	4
1. Tarkastuslautakunnan toiminta vuonna 2022	4
1.1. Sidonnaisuusilmoitusten tarkastaminen.....	4
1.2. Arviointisuunnitelman laatiminen.....	5
1.3. Tilintarkastuspalveluiden hankinta	5
2. Keuruun kaupungin talous vuonna 2022	6
2.1. Tilikauden talouden toteutuminen kaupungissa	6
2.2. Talousarvion toteutuminen	6
2.3. Kaupungin tunnusluvuista	6
2.4. Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen.....	6
2.5. Havaintoja konsernitilinpäätöksestä	7
2.6. Kuntalain mukainen arviointimenettely	7
2.7. Tulevaa	7
2.8. Korot ja hinnat nousevat.....	7
3. Keuruun kaupungin toiminta vuonna 2022	7
3.1. Palveluorganisaatiomuutoksen valmistelu	7
3.2. Perusturvapalvelut	8
3.2.1. Perusturvalautakunta.....	8
3.2.2. Hyvinvointialueuudistus	8
3.2.3. Sosiaalityö	9
3.2.4. Työllisyyspalvelut	9
3.2.5. Vanhuspalvelut.....	9
3.2.6. Perusterveydenhuolto.....	9
3.2.7. Erikoissairaanhoidto	9
3.3. Sivistyspalvelut.....	9
3.3.1. Sivistystoimen hallinto	9
3.3.2. Varhaiskasvatus	10
3.3.3. Perusopetus	11
3.3.4. Koulutus	12

3.3.5. Kirjastopalvelut	3
3.3.5. Kirjastopalvelut	15
3.4. Opistolautakunta	15
3.4.1. Opistojen hallinto	15
3.4.2. Kansalaisopisto	16
3.4.3. Musiikkiopisto	16
3.5. Vapaa-ajan lautakunta	16
3.6. Tekniset palvelut	18
3.7. Kaavoituspalvelut	21
3.8. Ympäristöterveydenhuolto	22
3.9. Ympäristösuojelu	22
3.10. Hallintopalvelut	23
3.10.1. Henkilöstökertomus	23
3.11. Keuruun Vesi liikelaitos	24
3.12. Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos	28
3.13. Keuruun Toimitilat Oy	30
4. Ukrainalaiset Keuruulle	31
5. Hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien puheenjohtajien verkosto	32
6. Keuruun väkiluku	32
7. Vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille	33

Keuruun kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022

Keuruun valtuuston nimeäminä tarkastuslautakunnan jäseninä olemme kuntalain 121 §:n 2 momentin mukaisesti suorittaneet vuodelle 2022 valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointia.

Keuruun kaupungin tilintarkastuksesta vastaa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy AB, jonka vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Elina Pesonen. Vastuunalaisen tilintarkastajan varahenkilönä toimii JHT, HT Rami Olas.

Tarkastuslautakunta on toteuttanut tehtävänsä perehtymällä johtoryhmän ja hallintokuntien raportteihin, pyytämällä informaatiota johtavilta viranhaltijoilta, kaupunginhallituksen ja valtuuston johdolta sekä tilintarkastajalta.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana 12 kertaa. Toimintavuoden aikana lautakunnan jäseniä on osallistunut tarkastuslautakunnille tarkoitettuihin koulutustilaisuuksiin.

Lautakunta teki sähköisen päätöksentekomenettelyn 7.2. tilintarkastuspalveluiden hankinnasta tilikaudille 2022–2024.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano:

- puheenjohtaja Jyrki Leijala
- varapuheenjohtaja Arto Tulonen
- Helena Kukkamo
- Eveliina Kangasniemi
- Joonas Röppänen
- Sanna-Mari Salkinoja, sihteeri kevään 2022 ajan
- Hanna Lahti, sihteeri syksyn 2022 ajan

1. Tarkastuslautakunnan toiminta vuonna 2022

1.1. Sidonnaisuusilmoituksien tarkastaminen

Kuntalain (410/2015) mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakuntien

puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakuntien esittelijöitä.

Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on ilmoitettava viivytyksettä myös sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen ilmoitukset julkaistaan kaupungin kotisivulla.

Valtuuston kokouksen 9.8.2021 jälkeen on henkilöille, joita ilmoitusvelvollisuus koskee, annettu ohjeet tehdä Sidonnaisuuspalvelun kautta oma ilmoituksensa. Sidonnaisuusilmoitusten muutoksia tuli yksi kesällä 2022.

1.2. Arviointisuunnitelman laatiminen

Tarkastuslautakunta laati arviointisuunnitelman, jonka pohjalta arviointityötä toteutetaan. Suunnitelma kattaa nelivuotiskaudella koko kuntakonsernin toiminnan keskeisiltä osin. Arviointisuunnitelmaa voidaan valtuustokauden aikana päivittää, jos tilanne sitä vaatii.

Arviointisuunnitelmaa täydennetään vuosittain tarkastuslautakunnan sisäiseen käyttöön tarkoitetulla työohjelmalla.

Työsuunnitelman mukaisesti tarkastuslautakunta on vuoden 2022 aikana kuullut kokouksissaan noin kahtakymmentä kaupungin eri vastuualueiden henkilöä.

1.3. Tilintarkastuspalveluiden hankinta

Tarkastuslautakunta päätti kokouksessaan 16.12.2021 kilpailuttaa tilintarkastuspalvelut. Palveluja ei ole kilpailutettu vuosiin. Tarjouspyyntö julkaistiin julkisten hankintojen ilmoituskanavassa HILMAssa, jossa avoimen menettelyn hankinnan julkaisuaika on vähintään 35 päivää. Määräaikaan 13.1.2022 tarjouksia tuli kolmelta tilintarkastusyhtiöltä: BDO Audiator Oy, KPMG Oy Ab ja TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy. Tarkastuslautakunta päätti hankkia tilintarkastuspalveluista saatujen tarjousten vertailuun hankinta-asiantuntija-apua Seesam Hankintapalvelut Oy:tä. Tarjouksista vain KPMG Oy Ab:n tarjous oli tarjouspyynnön mukainen. Näin KPMG Oy Ab tuli valituksi Keuruun kaupungin seuraavaksi tilintarkastusyhtiöksi vuodesta 2022 eteenpäin.

2. Keuruun kaupungin talous vuonna 2022

2.1. Tilikauden talouden toteutuminen kaupungissa

2.2. Talousarvion toteutuminen

Keuruun kaupungin talousarvion 2022 mukaan **talousarvio sitoo toimielimiä siten, että minkään tuloalueen toimintakate ei toteudu talousarviota huonompana.**

Olennainen ylitys on perusterveydenhuollossa. Toimintakatteen ylitys on 1.244 tuhatta euroa.

Ylityksiä oli myös vanhuspalvelussa (197 000 €), erikoissairaanhoidossa (230 000 €), perusopetuksessa (258 000 €), teknisellä lautakunnalla (240 000 €) ja lomituspalveluissa (180 000 €).

Talousarviomuutokset tulisi hyväksyä mahdollisuuksien mukaan tilivuoden aikana.

2.3. Kaupungin tunnusluvuista

Keuruun kaupungin toimintakate asukasta kohden oli -7 300 €. Toimintakate jatkoi heikkenemistään 5,1 %. Verotulot olivat asukasta kohden 4 254 €, jossa kasvua edellisvuodesta oli 4,4 %. Keuruun tuloveroprosentti oli 21,75. Valtionosuus asukasta kohden oli 3 346 €, jossa kasvua oli 4,6 %. Vuosikate asukasta kohden oli 326 €.

Keuruun tilikauden tulos asukasta kohden oli -223 €. Negatiivisen tuloksen tehneitä kuntia oli 93. Keuruu investoi 338 eurolla asukasta kohden, kun maan keskiarvo oli 762 euroa.

Lainakanta asukasta kohden oli 6 108 €. Koko maan keskiarvo oli 3 363 €. Keuruulla lainakanta on kolmanneksi suurin Keski-Suomen kunnista. Keuruun lainakanta väheni kuitenkin 4,6 %. Lainakanta on edelleen hyvin korkea. **Tarkastuslautakunta kysyykin hallitukselta, millaisilla toimenpiteillä lainakantaa pienennetään määrätietoisesti ja pitkäjännitteisesti.**

2.4. Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen

Keuruun kaupunki laati vuoden 2022 aikana talouden tasapainottamisohjelman. Tarkastuslautakunta katsoo, että ohjelman riittävyttä ja ajantasaisuutta tulisi tarkastella säännöllisesti, jotta talouden tasapainottamisessa lopulta onnistutaan.

Taloudenpito edellyttää hyvää ennustettavuutta.

2.5. Havaintoja konsernitilinpäätöksestä

Keuruun kuntakonsernin vuosikate oli 1 337 € asukasta kohden ja tilikauden tulos asukasta kohden oli 124 €. Lainakanta asukasta kohden oli Keuruulla 10 527 €, joka oli neljänneksi suurin Keski-Suomen kunnista. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 94 %. Kumulatiivinen ylijäämä oli 1 595 €.

2.6. Kuntalain mukainen arviointimenettely

Uusia kriisikuntakriteereitä sovelletaan vuodesta 2022 eteenpäin. **Keuruun kaupunki ei ole kriisikunta** uusien kriteerien mukaan. Kaupungin taloudenpitoon on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota.

2.7. Tulevaa

Vuosina 2023 - 2024 valtionosuudet tulevat laskemaan Keski-Suomessa 37 M€ eli 20,7 %. Keuruun valtionosuus tulee putoamaan 11,3 %.

2.8. Korot ja hinnat nousevat

Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko oli vuoden 2022 lopussa 2,50 %. Tätä kertomusta kirjoitettaessa se on 3,75 % ja 12 kuukauden euribor 3,955 %.

Suomessa inflaatio oli 7,1 % vuonna 2022.

3. Keuruun kaupungin toiminta vuonna 2022

3.1. Palveluorganisaatiomuutoksen valmistelu

Sote -uudistuksen myötä kuntien rooli muuttui merkittävästi ja myös Keuruun kaupunkiorganisaatiota uudistettiin vastaamaan uuden kunnan tehtäviä. Kaupungin johtoryhmä työsti muutosta uudesta henkilöstöorganisaation mallista kevään 2022 ajan, jonka jälkeen esitystä on käsitelty yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa. Kaupunginhallituksen käynnistämät yhteistoimintaneuvottelut käytiin 25.8.2022 sekä 13.9.2022. Uudistuksen myötä kaupungin toimialarakenne yksinkertaistui, entisen 5-6 toimialan sijaan toimialoja muodostettiin kolme.

Sivistystoimiala uudistui kasvun ja hyvinvoinnin toimialaksi. Toisen asteen ja aikuiskoulutukseen panostetaan toiminnallisesti aiempaa vahvemmin ja hyvinvointityön koordinointi sijoitettiin kasvun ja hyvinvoinnin toimialalle.

Tekninen toimiala uudistettiin siten, että toimialaan yhdistyvät kaupungin elinvoimatehtävät (esim. elinkeino- ja työllisyyspalvelut,

matkailu ja kaavoitus). Elinvoiman ja asuin ympäristön toimiala kattaa laajemmin työllisyyteen, elinkeinorakenteeseen, maankäyttöön ja asuin ympäristöön liittyvät palvelut. Myös maaseutupalvelut sekä lomituspalvelut siirtyivät elinvoiman ja asuin ympäristön toimialalle.

Henkilöstöorganisaation lisäksi samassa yhteydessä on tarkistettu päätöksenteko-organisaatiota vastaamaan uuden kunnan tehtäviä. Valtuusto lakkautti päätöksellään 10.10.2022 perusturvalautakunnan ja vapaa-ajanlautakunnan, muutti sivistyslautakunnan kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnaksi, ja muutti teknisen lautakunnan elinvoiman ja asuin ympäristön lautakunnaksi.

Muutokset tulivat voimaan sekä henkilöstö- että päätöksenteko-organisaatioiden osalta 1.1.2023.

3.2. Perusturvapalvelut

Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2022

Keuruulta tuli sosiaaliasiamiehelle 21 (21 vuonna 2021) yhteydenottoa ja niistä 17 koski kunnan omaa palvelua, yksi Kelaa ja kolme muuta kuin sosiaalihuoltoa. Kahdessatoista palautteessa ilmaistiin tyytymättömyyttä ja loput olivat tiedustelutyypisiä yhteydenottoja. Työikäisten palveluihin liittyi kuusi yhteydenottoa. Iäkkäiden palvelut olivat taustalla neljässä asiassa, vammaispalvelut ja lastensuojelu kolmessa. Yksi asia liittyi päihdehuoltoon. Sosiaalipalveluittain tarkasteltuna palautetta annettiin eniten sosiaalityöstä (6), kotihoidosta (3), palveluasumisesta (2) ja toimeentulotuen palveluista (2). Monet asiat liittyivät muihin kuin sosiaalipalveluihin (8). Sosiaaliasiamiesyhteydenoton taustalla voi olla monia syitä. Useimmiten taustalla oli tiedontarve sosiaalipalveluista (16), palvelun toteuttaminen (10) tai itsemääräämisoikeus (8). Kohteluun ja päätöksiin liittyvä palaute väheni selkeästi edellisestä vuodesta.

3.2.1. Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunnan toimintakate oli kokonaisuudessaan - 44 495 090 € ja poikkeama oli -1 244 360 €. Toteuma oli 102,9 %. Kaupunki kirjasi Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin alijäämiä yhteensä 2,7 M€.

Korona vaikutti voimakkaasti perusturvan vuoteen 2022 kaikissa yksiköissä, erityisesti vanhuspalveluissa. Henkilöstö sairasti koronaa enemmän kuin aiempina koronavuosina. Koronakorvauksia valtio maksoi Keuruun kaupungille 657 014 euroa.

3.2.2. Hyvinvointialueuudistus

Keski-Suomen hyvinvointialueen valmistelu alkoi 1.7.2021 ja Keuruun perusturvajohtaja Tuija Koivisto siirtyi vuoden 2021

elokuussa väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtäviin. Valmistelutoimielimen kausi päättyi 28.2.2022. Koivisto jatkoi edelleen kokoaikaisesti hyvinvointialueen valmistelutehtävissä, kunnes tuli valituksi hyvinvointialueen koti- ja asumispalveluiden vastuualuejohtajaksi. Vuoden 2022 perusturvajohtajan viransijaisuutta hoiti vanhustyön johtaja Mari Kolu. Perusturvan viranhaltijat ja asiantuntijat sekä kaupungin hallinto- ja henkilöstöpalvelut tekivät vuoden 2022 aikana oman työnsä ohella merkittävän määrän hyvinvointialueen valmisteluun liittyviä tehtäviä.

3.2.3. Sosiaalityö

Sosiaalityön toimintakate oli -6 674 909 € ja poikkeama talousarvioon 219 391 €. Toteuma oli 96,8 %.

3.2.4. Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluiden toimintakate oli -1 330 709 € ja poikkeama talousarvioon oli 230 731 €. Toteuma oli 85,2 %.

3.2.5. Vanhuspalvelut

Vanhuspalveluiden toimintakate oli -10 803 473 € ja poikkeama talousarvioon oli -196 983 €. Toteuma oli 101,9 %.

3.2.6. Perusterveydenhuolto

Toimintakate oli -10 567 995 € ja poikkeama -1 225 405 €. Toteuma oli 113,1 %.

3.2.7. Erikoissairaanhoito

Toimintakate oli -14 946 648 € ja poikkeama oli -230 338 €. Toteuma oli 101,6 %.

3.3. Sivistyspalvelut

3.3.1. Sivistystoimen hallinto

Sivistyslautakunnan vastuualueelle kuuluvat varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäivätoiminta, esi- ja perusopetus, toisen asteen koulutus, kirjastot sekä joukkoliikenne. Peruskouluilla on omat koulukohtaiset johtokunnat, Keuruun yhteiskoulun yläkoululla ja lukiolla taas yhteinen johtokunta.

Sivistyslautakunnalla oli vuonna 2022 yhteensä 11 kokousta, joissa käsiteltiin 112 asiaa.

Sivistyspalveluiden palvelurakenneselvitys päivitettiin vuoteen 2025 saakka. Alkuvuoden aikana valmisteltiin talouden

tasapainottamisohjelmaa, minkä mukaisesti päätettiin Keuruun ala-asteen muuttamisesta 2-sarjaiseksi 1.8.2022 alkaen, Pihlajaveden ala-asteen lakkauttamisesta 1.8.2023 alkaen, varhaiskasvatuksen toimistosihteerin tehtävien osa-aikaistamisesta sekä perusopetuksen tuntijaon ja tuntikehyksen leikkauksista 1.8.2023 alkaen.

Venäjän helmikuussa 2022 Ukrainaa vastaan aloittaman hyökkäyssota näkyi myös Keuruulla sotapakolaisten saapumisena. Keväällä käynnistettiin valmistava opetus perusopetusikäisiä ukrainalaislapsia ja -nuoria varten. Opetussuunnitelmiin tehtiin muutoksia Opetushallituksen määräysten mukaisesti ja varhaiskasvatuksen toimintamaksuja tarkastettiin 1.8.2022 alkaen. Sivistystoimi varautui myös mahdollisiin sähkökatkoihin talven 2023 aikana suunnittelemalla käytännöt ja hankkimalla yksiköihin lisävalonlähteitä.

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kehittämiseksi haettiin ja saatiin erilaisia avustuksia. Niiden avulla pystyttiin jatkamaan perusopetuksen Mediaportaat-hankkeen toteutusta (lasten ja nuorten houkuttelun ja hyväksikäytön ehkäisyyn monimediaalisessa maailmassa), kehitettiin digitaalisia taitoja varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa, toteutettiin varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä ja laadun kehittämistä, avustettiin liikunnallisen elämäntavan kehittämistä paikallisesti, tuettiin koulujen kerhotoimintaa, pyrittiin tasoittamaan koronapandemian vaikutuksia varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen, ryhdyttiin oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin ja edistettiin työ- ja toimintakykyä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle, osallistuttiin Erasmus -hankkeeseen, edistettiin varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamista, kehitettiin varhaiskasvatuksen laatua, arviointia ja johtamista, järjestettiin turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatusta ja jatkettiin kaksivuotista esiopetuksen kokeilua.

Taloudellisten ja strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sivistyslautakunnan toimintakate oli -18 263 366 ja poikkeama talousarvioon oli 138 354 €, toteuma 99,3 %.

Sivistystoimen hallinnon toimintakate oli -291 713 € ja poikkeama talousarvioon 38 127 €, toteuma 88,4 %.

Sivistystoimen hallinnon strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet saatiin pääosin toteutettua.

3.3.2. Varhaiskasvatus

Valtakunnallinen koulutetun henkilöstön vaje varhaiskasvatuksessa näkyi edelleen myös Keuruulla, eikä kaikkiin vakituisesti täytettäviin toimiin saatu kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita. Sen vuoksi

määräaikaisten työntekijöiden määrä oli suuri. Kaikille alle kouluikäisille pystyttiin kuitenkin järjestämään varhaiskasvatusta varhaiskasvatustlain mukaisesti.

Varhaiskasvatuksessa otettiin 1.8.2022 alkaen käyttöön kolmitasoinen tuki lakimuutoksella (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki). Sitä voidaan antaa pedagogisena, rakenteellisenä tai hoidollisena yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaan. Myös esiopetuksessa noudatetaan tuen kolmiportaisuutta.

Ryhmiin pystyttiin palkkaamaan lisäresursseja hankkeiden kautta vastaamaan erityisesti lasten yksilöllisiin tarpeisiin.

Ukrainasta sotaa paenneita lapsia oli varhaiskasvatuksen piirissä syksyn 2022 aikana yhteensä 3 lasta.

Taloudellisten ja strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen osalta toimintakate oli – 4 853 388 ja poikkeama talousarvioon oli 172 852, toteuma 96,6 %.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin, mutta lasten tuen asioiden kehittämishanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka. Työssäoppimisjaksoja ja oppisopimuskoulutuksia saatiin toteutettua. Varhaiskasvatuksessa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa toteutettiin asiakaskyselyt. Ryhmärakennetta ja paikkamäärää kehitetään koko ajan tarvetta vastaavaksi.

3.3.3. Perusopetus

Nykyisten opetussuunnitelmien keskiössä on pedagogisen toimintakulttuurin muutos perinteisten toimintatapojen ja digitalisaation monipuolisen hyödyntämisen kautta. Jokainen koulu laatii opetussuunnitelman pohjalta vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelman, jolla tarkennetaan ja painotetaan koulun lukuvuosittaista toimintaa. Opetussuunnitelmaa päivitettiin vuoden 2022 aikana vastaamaan Opetushallituksen määräyksiä.

Peruskoulut

Keväästä 2020 alkaen koulujen toimintaan on vaikuttanut koronapandemia ja sen mukanaan tuomat rajoitukset ja uudet ohjeistukset. V. 2022 epidemia hellitti niin, ettei kokonaisia kouluja kuitenkaan enää jouduttu sulkemaan koronatartuntojen tai -altistumisten vuoksi.

Vuonna 2022 Ukrainan sotaa paenneille lapsille ja nuorille (yhteensä 31 oppilasta) perustettiin valmistavan opetuksen ryhmiä Keuruun ala-asteelle (2 ryhmää) ja Keuruun yhteiskoulun yläkoululle (1 ryhmä).

Oppilashuolto

Oppilashuollon ohjausryhmä seurasi ja arvioi vuosien 2022 - 2024 kehittämiskohteiden toteutumista. Niitä olivat osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen, vaativan erityisen tuen oppilaat, liikunnan lisääminen päiväkotij- ja koulupäivään, kiusaamisen ehkäiseminen ja tunnetaitojen vahvistaminen. Kouluilla pyrittiin kiinnittämään huomiota varhaiseen tukeen ja avoimeen yhteistyöhön perheiden ja muun palveluverkon kanssa. Loppuvuodesta valmistauduttiin hyvinvointialueuudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin, kun oppilashuolto siirtyy hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle 1.1.2023 alkaen.

Erityisopetus

Kouluihin pystyttiin palkkaamaan resurssiopettajia sekä koulunkäynninohjaajia erillishakujen kautta saatujen erityisavustusten kautta. Heidän työpanoksensa näkyi ennen kaikkea ennalta ehkäisevässä ja varhaisessa puuttumisessa ja tukemisessa.

Henkilöstö

Tavoitteena on ollut kiinnittää huomiota ja kehittää työyhteisön ilmapiiriä, työssä jaksamista, työkykyä ja työmotivaatiota. Henkilöstöä on tuettu työnohjauksella tarpeen mukaisesti.

Kouluilla oli haasteita sijaisten saamisessa. Vakituisiin virkoihin ja toimiin saatiin hakijoita, mutta määräaikaisiin tehtäviin oli paikoitellen vähän tai ei lainkaan kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita.

Taloudellisten ja strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Perusopetuksen osalta toimintakate oli -10 853 217 ja poikkeama talousarvioon oli -257 647, toteuma 102,4 %.

Perusopetuksen strategiaa tukevien toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin tehty tai käynnissä. Oppilaiden tuen asiat ovat osittain kesken, mistä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto antoi 24.2.2022 sivistystoimelle huomautuksen vastaisen varalle riittävän, tarvetta vastaavan oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiseksi oppilaalle ja tuen täytäntöönpanoon liittyvän suunnitelman laatimiseksi perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

3.3.4. Koulutus

Tavoitteena oli tehdä Keuruusta edelleen kiinnostava ja monipuolinen opiskelupaikka peruskoulunsa päättävälle ja aikuisväestölle. Sen saavuttamiseksi seutukunnalla toimii joustava toisen asteen koulutus, jota kehitetään ja monipuolistetaan yhdessä

elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa seudun tarpeita entistä paremmin palvelevaksi.

Koulutuksessa ja osaamisen tuottamisessa pyrittiin rakentamaan yhteistyötä yleissivistävän lukiokoulutuksen, myös koko maakunnan lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, aikuiskoulutuksen, vapaan sivistystyön, korkeakouluopetuksen, TE-palveluiden, kehittämissyhtiön ja seudullisen elinkeinoelämän sekä muiden sidosryhmien välillä entistä toimivammaksi.

Toiminnassa huomioitiin yksilöiden henkilökohtaiset opinpolut väylänä ammattiin tai jatko-opintoihin yksilöllisen opetussuunnitelman ja ohjauksen avulla ottaen huomioon sekä putoamisriskissä olevat että useamman tutkinnon suorittamisesta kiinnostuneet opiskelijat.

Toisen asteen opiskelu

Lukio-opiskelu tapahtuu Keuruun yhteiskoulun lukiossa. Opiskelijat voivat valita mieleisensä harrastekursseja myös kansalaisopiston ja musiikkiopiston taito- ja taideainelinjan laajasta tarjonnasta. Lukiossa toimii lisäksi liikuntalinja, joka mahdollistaa lajivalmennuksen ja lukio-opiskelun yhdistämisen.

Syksyllä 2022 lukiossa alkoi yrittäjäyyslinja, jonka opintoja vetävät Keulinkin työntekijät. Yhteistyökumppanina toimi Finest Future -yritys. Tätä kautta Keuruun yhteiskoulun lukioon valittiin myös kansainvälisiä opiskelijoita suorittamaan lukiokoulutuksen oppimäärän.

Ammatillista koulutusta järjestettiin Jyväskylän koulutuskuntayhtymän sopimussyhteistyön myötä. Gradia Jyväskylä järjesti sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon johtavaa lähihoitajakoulutusta nuorille ja aikuisille. Syksyllä 2021 alkanut eitutkintoonjohtava hoiva-avustajakoulutus päättyi keväällä 2022. Gradia toteutti myös oppisopimuskoulutusta yritysten ja yhteisöjen mm. Keuruun kaupungin kanssa. Useille Keuruun yrityksille järjestettiin täsmäkoulutusta erityistarpeisiin.

Toisen asteen koulutuksen kehittäminen

Toisen asteen koulutuksen keskeisin ja tärkein kehittämisen painopistealue oli uudessa opetussuunnitelmassa, minkä lisäksi tärkeäksi kehittämiskärjeksi nousi arjen hyvinvointi.

Lukiossa siirryttiin saadun palautteen perusteella syksyllä 2021 käyttöön otetusta neliperiodijärjestelmästä syksyllä 2022 viisijaksojärjestelmään. Opetussuunnitelmassa korostuivat laaja-alaiset osaamisalueet sekä yhteistyö muun muassa korkeakoulujen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Syksyllä 2022 lukiossa alkoi yrittäjäyyslinja, jota kehitetään yhdessä Keulinkin kanssa. Opintopolussa oli myös mahdollisuus hakea liikuntalinjalle (entinen kilpaurheilulinja).

Yleissivistävissä oppiaineissa jatkettiin seudullista yhteistyötä niin, että Keuruun yläasteen ja lukion aineenopettajat vastasivat Gradian Keuruulla toteutettavan koulutuksen yhteisten tutkinnon osien opetuksesta. Lisäksi ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaus ja nivelvaiheen ohjaus järjestettiin Gradian ja Keuruun kaupungin yhteistyönä. Yhteistyötä kehitetään edelleen varsinkin harjoittelupaikkojen ja työelämässä tapahtuvan oppimisen osalta vahvistamaan opiskelijoiden sijoittumista Keuruulle valmistumisen jälkeen.

Keväällä 2022 toteutettiin verkossa yhteistyössä Jyväskylän yliopiston (JYU) ja ammattikorkeakoulun (JAMK) sekä HUMAKin sekä useiden Keski-Suomen lukioden kanssa korkeakouluviikko. Lukiolaiset voivat lisäksi suorittaa avoimen yliopiston ja avoimen korkeakoulun kursseja, jotka luetaan opiskelijoiden lukiosuorituksiksi.

Lukiossa toimi hyvinvointiryhmä arjen hyvinvoinnin parantamiseksi. Säännöllisesti kokoontuneen ryhmän kokoonpano oli moniammatillinen.

Vuonna 2019 käynnistetty Liikkuva opiskelu -toiminta Keuruun lukiossa jatkui. Tavoitteena oli liikunnallistaa koulun toimintakulttuuria kehittämällä oppimis- ja liikkumisympäristöjä sekä kouluttamalla opiskelijoista vertaisliikuttajia koko kouluyhteisöön. Esimerkiksi oppimisympäristöjä kehitettiin hankkimalla sekä opettajille että opiskelijoille seisomapöydät, joita tuli 4–5 kappaletta /luokka.

Vuonna 2019 Keuruun lukioon perustettu, kestävä kehitystä tukeva, opiskelukustannuksia vähentävä ja oppilaitoksen houkuttelevuutta lisäävä kurssikirjalainaamo toimi aktiivisesti ja sen oppikirjoja täydennettiin opettajien toiveiden mukaan.

Vuonna 2022 valmisteltiin uutta Verkostosta laatua seutulukioihin – hanketta, jota hallinnoi Sastamala. Keuruun lukio oli osatoteuttajana mukana 17 lukion yhteishankkeessa ensisijaisena tavoitteenaan kehittää lukiolaisten osallisuuden ja hyvinvoinnin toimintakulttuuria ja linkittää ne keskeiseksi osaksi lukion laatutoimintaan.

Muu koulutuksen kehittämistoiminta

Tavoitteena oli parantaa tarvelähtöisten koulutus- ja osaamispalveluiden saatavuutta ja tarjontaa Keuruun seutukunnalla. Yhteistyötä avointen korkeakouluopintojen tarjoamiseksi Jyväskylän avoimen yliopiston ja Jyväskylän avoimen ammattikorkeakoulun kanssa jatkettiin. Syksyllä 2022 käynnistyivät Lähihoitajasta sosionomiksi – polkuopinnot Jyväskylän avoimen ammattikorkeakoulun toteuttamana. Avoimet korkeakoulut toteuttivat lisäksi maakunnallisen korkeakoulutuksen osaamistarvekartoituksen työnantajille.

Taloudellisten ja strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Koulutuksen toimintakate oli -1 589 810 ja poikkeama talousarvioon oli 180 600, toteuma 89,8 %.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat.

3.3.5. Kirjastopalvelut

Keuruulla kirjastopalveluja tarjottiin viidessä toimipisteessä. Viime vuodet toimintaa voimakkaasti leimannut koronapandemia, alkoi hellittää otettaan syksystä 2022 alkaen ja toiminnassa päästiin palaamaan monelta osin normaalikäytäntöihin. Kirjastovierailujen määrä kasvoi sen ansiosta yli 4 000 käynnin verran. Suhteessa eniten käynnit lisääntyivät Haapamäen lähikirjastossa, jonka asiakkaat oppivat hyödyntämään kirjaston omatoimiaukioloa. Sähköinen ja omatoiminen asiointi kasvoi edelleen kirjaston toiminnassa, mikä vapautti henkilöstöresursseja ihmisten kohtaamiseen perustuvaan työhön. Kirjastopalveluiden toimintaa suunnitellaan ja linjataan jatkossa uuden kaupunkistrategian sekä sivistystoimen palvelurakenne- ja tarveselvityksen 2022 - 2025 pohjalta.

Taloudellisten ja strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kirjastopalveluiden toimintakate oli -675 238 ja poikkeama talousarvioon 4 422, toteuma 99,4 %.

Strategiset tavoitteet kirjastopalveluiden osalta toteutuivat pääosin. Mediakasvatuksen kehittäminen varhaiskasvatuksen osalta jäi vielä kesken, samoin keuruulaisten osallisuuden ja paikallisdemokratian tukeminen kirjastojen demokratiahankkeen hengessä perustamalla asiakasraati toteutuu vuonna 2023. Suunnitelma kirjastopalveluiden tasosta ja palvelulupaus tuleville vuosille resurssien ja kysynnän mukaan saatiin valmiiksi.

3.4. Opistolautakunta

3.4.1. Opistojen hallinto

Opistolautakunnan tulosalueeseen kuuluvat Keuruun kansalaisopisto ja Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto. Opisto tuottaa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluja Keuruulla, Multialla ja Petäjävedellä.

3.4.2. Kansalaisopisto

Yleissivistävää koulutusta järjestävä opisto tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi järjestämällä paikallisten tarpeiden mukaan jatkuvan oppimisen periaatteen pohjalta oppimismahdollisuuksia lapsille, aikuisille ja varttuneille. Vuonna 2022 opetustunteja annettiin yhteensä 8730 tuntia, joista 8510 tuntia oli vapaan sivistystyön opetusta ja loput taiteen perusopetusta. Toimipisteitä kolmen kunnan alueella oli yhteensä 48. Yleisöluentoja ja yhteislaulutilaisuuksia toteutui koronapandemian vuoksi hieman keskivertovuotta vähemmän.

3.4.3. Musiikkiopisto

Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetusta musiikissa laajan oppimäärän mukaan ja tanssissa yleisen oppimäärän mukaan. Vuoden 2022 aikana musiikkiopisto järjesti opetusta noin 5000 tuntia. Julkisia oppilaskonsertteja pystyttiin toteuttamaan edellisvuotta enemmän koronan hellittäessä otettaan.

Taloudellisten ja strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Opistojen osalta toimintakate oli -1 011 383 ja poikkeama talousarvioon 85 327, toteuma 92,2 %.

Toimenpiteet strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden osalta toteutuivat osittain. Kansalaisopiston koko henkilöstön yhteydenpidon lisäämiseksi ja sähköisen toiminta-alustan tarjoamiseksi tuntiopettajille tarkoitettu Pedanet-alusta otettiin käyttöön, mutta käyttäjien määrä jäi vähäiseksi. Kansalaisopiston kurssimaksuja on nostettu vastaamaan kustannuskehitystä. Musiikkiopisto järjesti musiikkioppilaitosten maakunnallisen, joka 3. vuosi järjestettävän jousisoitintapahtuman.

3.5. Vapaa-ajan lautakunta

Vapaa-ajanlautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa ja piti kaksi iltakoulua.

Liikuntapalvelut

Suurimpana investointina aloitettiin Keuruun keskusurheilukentän rakentaminen. Uimahallin asiakasmäärä laski hieman edellisestä vuodesta. Ohjattuja ryhmäliikuntapalveluita järjestettiin kaikkiaan 28 säännöllisesti kokoontuvalle ryhmälle. Koululaisille suunnattu kerhotoiminta Hurahda harrastamaan -hankkeen kautta jatkui. Avustushakemuksien määrä kasvoi edellisvuodesta, samoin myönnettyjen avustusten määrä.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyössä on vahva sosiaalista vahvistamista ja nuorten aktiivista kansalaisuutta tukeva ote. Nuorisopalveluiden toiminnassa keskeisinä toimintamuotoina olivat toiminta nuorisotiloissa, nuorten itsenäistymisen, kasvun ja yhteisöllisyyden tukeminen sekä nuorten osallisuus ja vaikuttaminen. Vuoden aikana nuorisopalveluissa toimi myös 12 eri toimintaryhmää, joista osa toteutettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Avustuksia haettiin ja jaettiin jälleen, kun erilaiset tauolla olleet toiminnot pääsivät koronatauon jälkeen käyntiin.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritalo Kimaran isäntäpalvelujen hoitaminen talkoilla päättyi, ja ne siirtyivät kokonaan kulttuurisihteerin tehtäväksi. Koronarajoitusten hellitettyä toiminta Kimarassa vilkastui niin, että sen käyttöaste oli syksyllä korkeampi kuin koskaan aiemmin.

Kulttuuriopetussuunnitelmaa toteutettiin koronarajoitukset huomioiden. Varsinkin kevätpuolella sen toteuttaminen jäi vajaaksi. Keuruun kulttuurisatamaan tilatun teoksen "Splashin" valmistuminen siirtyi teräksen hinnannousun vuoksi. Einari Vuorela runopalkintoraati järjestäytyi keväällä ja aloitti työskentelynsä. Tapahtumatuotanto käynnistyi koronatauon jälkeen.

Matkailupalvelut

Yhteistyötä erilaisten aiempien hankkeiden kanssa jatkettiin, samoin kevään ajan 1,5 vuotta kestävä matkailusihteerin hallinnoimaa ja koordinoimaa sekä Keski-Suomen liiton rahoittamaa Keuruun matkailun toimijat – markkinointihanketta. Lisäksi Keuruun matkailupalvelut aloitti kolmivuotisen yhteistyön Visit Jyväskylän Regionin kanssa. Sopimukseen liittyy alueneuvojan palvelut yhdessä neljän muun kunnan kanssa.

Taloudellisten ja strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vapaa-ajan palveluitten toimintakate oli -1 773 298 ja poikkeama talousarvioon oli 65 252, toteuma 96,5 %.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Nettisivut ja tiedotus pidettiin ajan tasalla. Sivuilla käytiin n. 10 000/kk. Nettisivujen käytettävyysskysely jäi tekemättä, mutta niiden sisällöstä ja käytettävyydestä tuli muutoin hyvää palautetta. Liikuntatoimen kehittämistoimenpiteitä toteutettiin suunnitelman mukaan, samoin nuorisotoimen. Sen sijaan kulttuuriopetussuunnitelmaa ei pystytty toteuttamaan täyspainoisesti kevään aikana koronarajoitusten vuoksi. Kulttuuri- ja luontoretkeilyä tehtiin tutuksi kuntalaisille ja matkailijoille kolmessa eri markkinointikanavassa (some, netti mm. Keuruu Today -viikko-ohjelma ja printti) vuodenaikojen mukaan.

3.6. Tekniset palvelut

Teknisen lautakunnan alaiset kaupungin tulosityksiköt olivat vuonna 2022 teknisen toimen johto, kunnallistekniikka, pelastustoimi, tilapalvelu ja tukipalvelut. Vuoden 2023 alusta tekninen lautakunta korvaantui elinvoiman ja asuin ympäristön lautakunnalla.

Keuruun kaupunginvaltuusto valitsi 12. joulukuuta jäsenet ja varajäsenet kaupungin uuteen elinvoiman ja asuin ympäristön lautakuntaan. Lautakunnan puheenjohtajaksi valtuusto valitsi Ari Kakkurin (sd) ja varapuheenjohtajaksi Petri Hämeenniemen (kok).

Talous

Tekninen lautakunta ei pysynyt vuonna 2022 sille osoitettujen määrärahojen puitteissa. Talousarvion ylitys oli 240 000 €. Budjetin osittaiseen ylitykseen vaikuttivat lautakunnan mukaan mm. runsasluminen kevättalvi vuoden 2022 ensimmäisinä kuukausina (vaikutus ostopalveluihin, henkilöstökuluihin ja polttoainekustannuksiin), elintarvikkeiden hinnannousu (tukipalvelut) ja henkilöstömenojen kasvu.

Esimerkiksi huhtikuussa 2022 tekninen lautakunta povasi budjettiylityksiä kuluvalle vuodelle: talvihoitoon varattujen määrärahojen arvioitiin ennusteen mukaan ylittyvän noin 37 000 eurolla vuoden loppuun mennessä.

Elokuussa lautakunta raportoi tukipalvelujen ylittäneen menoraaminsa. Asiaa selitettiin elintarvikkeiden hinnannousulla ja henkilöstömenojen kasvulla.

Poimintoja päätöksistä

Toukokuussa 2022 tekninen lautakunta myönsi vuoden 2022 **yksityisteiden perusavustukset** käyttösuunnitelman mukaisesti (yhteensä 110 190 euroa). Lisäksi todettiin olevan erillinen määräraha tiekuntien käytössä olevien, kaupungin omistuksessa olevien tielanojen (12 kpl) vuosihuoltoon.

Samassa kokouksessa (TEK 25.05.2022) lautakunta päätti hyväksyä **Keuruun keskusurheilukentän kunnostussuunnitelmat** ja valtuuttaa teknisen johtajan käymään urakkaneuvottelut, valitsemaan urakoitsijan ja allekirjoittamaan urakkasopimukset ehdolla, että hankkeelle saadaan talousarvion mukaiset avustukset.

Hankkeelle oli varattu määrärahat sekä vuodelle 2022 että suunnitelmavuodelle 2023 otsikolla Keuruun keskusurheilukentän perusparannus. Kaikkiaan rahaa hankkeeseen oli varattu 770 000 euroa, joista 220 000 ennakoitiin olevan avustuksia. Lisäksi suunnitelmavuodelle 2023 oli kirjattu urheilukentän varusteisiin 85 000 euron määräraha. Hankkeen toteutusaikataulu oli suunnitelmien mukaan heinäkuu 2022 - kesäkuu 2023.

Hankkeessa uusittaisiin muun muassa juoksuradan pinnoitettujen alueiden kantavat kerrokset, asfaltti pinnoitteineen, yleisurheilualan lajikohtaiset suorituspaikat, nurmialue, kastelujärjestelmä, hulevesijärjestelmä osittain sekä tukimuureja ja alueen aitausta.

Myös Tervan ja Haapamäen pumptrack -ratojen rakennussuunnitelmat hyväksyttiin.

Kesäkuussa Tekninen lautakunta käsitteli muun muassa valtuustoaloitetta **“Ylijäämäruoan kartoittaminen Keuruun kaupungissa ja sen hyötykäyttö”** (TEK 22.06.2022).

Asiasta selostetaan näin: “Mika Huuskola on jättänyt 19 muun valtuutetun kannattaman valtuustoaloitteen koskien ylijäämäruoan määrän kartoittamista Keuruun kaupungissa sekä sen hyötykäyttöä”.

Aloitteessa todetaan mm. “Merkittävä osa ylijäämäruoasta syntyy julkisesti tuotetusta koulujen, päiväkotien ja sairaaloiden ruoasta. Ylijäämäruoan vähentäminen kunnissa on kestävä kehitys parhaimmillaan”. Aloitteessa ehdotetaan tuotetun ylijäämäruoan määrän aktiiviseen seuraamiseen ja sen hyötykäytön mahdollisuuksien selvittämiseen.

Lautakunta toteaa selvittäneensä tai selvittävänsä asiaa tukipalveluiden osalta. Sivistyspalveluiden todetaan laativan oman selvityksensä asiasta.

Tukipalveluiden ruokahävikin osalta asiaa kerrotaan selvitetyn tammikuusta 2022 hävikkiruoan punnitukseen ja määrien kirjauksiin.

Lautakunnan mukaan “Näillä toimenpiteillä voidaan keittiön omien toimien avulla pienentää hävikkiä. Asiakkaiden tietoisuutta jätteen määrästä on jatkossa lisättävä yhteisillä toimintaperiaatteilla.”

Kyseisiksi toimintaperiaatteiksi mainitaan lautashävikkimääristä tiedottaminen ja hyvien tapojen edistäminen. Lisäksi lautakunta toteaa hävikkiruoan myyntiä rajoittavan kassojen vähyys ja se, että myynnin olisi tapahduttava tietyssä ajankohtana, jotta ylimääräinen ruoan pakkaaminen ei siirtyisi (tukipalvelujen) keittiölle.

Lautakunnan selvityksen mukaan jatkossa olisikin mietittävä tiedottamista, rahastusmahdollisuuksia ja kaupungin (hävikkiruoan) ulosmyynnin periaatteita.

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että merkitään selvitys tiedoksi ja valtuustoaloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Elokuussa tekninen lautakunta palasi osin Keuruun keskusurheilukentän kunnostussuunnitelmiin. Teknisen johtajan Janne Teeriahon pitämässä ajankohtaisasioiden katsauksessa yhtenä asiakohtana mainittiin **Keskusurheilukentän puut (maisematyölupa)** (TEK 24.08.2022).

Lisäksi Teeriaho oli nostanut esiin mm. **tukipalvelujen ateriapalveluiden järjestämisuutokset** vuoden 2023 alusta. Taustalla oli uuden hyvinvointialueen toiminnan alkaminen ja ateriapalvelujen tuottamisen siirtyminen osin hyvinvointialueen vastuulle. Kaupunginhallitus oli linjannut kesäkuussa 2022, että se käynnistää selvityksen ateriapalveluiden järjestämisestä 1.1.2023 alkaen yhteistyössä Multian ja Petäjäveden kuntien sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi teknisten palveluiden tulisi laatia selvitys ateriapalveluiden hajautetun toiminnan vaikutuksista (KH 20.06.2022).

Molempiin asioihin palattiin syyskuussa (TEK 28.09.2022). Keskusurheilukentän puista oli tehty viisi oikaisuvaatimusta. Tekninen johtaja oli antanut asiaan vastineen syyskuun alussa ja asia eteni rakennuslautakunnan käsittelyyn myöhemmin syyskuussa.

Samassa syyskuun kokouksessa tekninen lautakunta päätti hyväksyä teknisten palveluiden laatiman selvityksen ateriapalveluiden hajautetun toiminnan vaikutuksista ja antaa sen edelleen kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Selvityksessä yhtenä asiakohdana oli Haapamäen koulu- ja päivähoitoaterioiden hintojen vaihtoehtoiset tuotantotavat. Ensimmäisessä vaihtoehdossa Haapamäen keittiö jatkaa tuotantokeittönä ja toisessa vaihtoehdossa Haapamäen keittiö toimii jakelukeittönä.

Ateriahintoihin ennustettiin hintojen nousua molemmissa malleissa sekä Keuruun keskustan että Haapamäen osalta.

Lokakuussa hyväksyttiin **vuoden 2023 talousarvioehdotus ja investointiohjelma** kaupunginhallitukselle esitettäväksi. Tuolloin todettiin, että vuoden 2023 talousarvioon tulisi vaikuttamaan ateriapalveluiden järjestämisen muuttaminen. Virallista päätöstä järjestämistavasta ja siten lopullisista kustannuksista ei kuitenkaan vielä ollut (TEK 26.10.2022).

Joulukuussa lautakunnan kokouksen ajankohtaistarkastuksessa tuli mm. ilmi, että **kaupungin vesihuoltopäällikkö on irtisanoutunut**.

Samassa kokouksessa hyväksyttiin seuraavan vuoden **kunnallistekniikan työsuunnitelma**. Suunnitelmassa mainittiin mm. katurakentamisen perusparannuskohteina Korsutie, Partiotie, Väinöntie, Sahankuja ja Isonkiventie sekä Haapamäen metsästysseuran kanssa yhteishankkeena Haapamäelle toteutettava koirapuisto. Lisäksi päätettiin uusista **energiansäästötoimenpiteistä teknisten palveluiden osalta** ja kaupungin työntekijöille annettavista energiansäästöohjeista (TEK 21.12.2022).

Tarkastuslautakunnan huomioid

Tekninen lautakunta ylitti vuonna 2022 sille osoitetut määrärahat (ylitys 240 000 euroa). Lähivuosina vastaaviin ylityksiin tuskin on varaa, tai ainakin ne ovat ristiriidassa talouden tasapainottamisohjelman tavoitteiden kanssa.

Vaikka määrärahojen ylittämispainetta (runsasluminen talvi, Ukrainan sodan hintavaikutukset) oli jo loppukeväällä 2022, tekninen lautakunta hyväksyi silti investointimenoja. Tarkastuslautakunta kysyykin: Eikö nyt, jos koskaan, olisi syytä pysyä budjetissa ja tarvittaessa lykätä kiireettömiä investointeja?

Tekninen lautakunta käsitteli vuoden 2022 aikana kahta lautakunnan ulkopuolelta noussutta aihetta: keskusurheilukentän puita ja ylijäämäruokaa. Keskusurheilukentän puut nousivat käsittelyyn kuntalaisten yhteydenottojen ja myöhemmin niihin liittyen tehtyjen oikaisuvaatimusten myötä. Ylijäämäruoka oli valtuustoaloite (ks. edellä). Tarkastuslautakunnan tietojen mukaan vaikuttaa siltä, että kumpikaan aihe ei ole – ikään kuin – ottanut tuulta alleen.

Kaupungin kiperässä taloustilanteessa tulee paitsi säästää, myös vahvistaa kaikin keinoin Keuruun veto- ja pitovoimaisuutta. Tänä päivänä luonto- ja ympäristöarvot korostuvat entisestään. Entä jos veto- ja pitovoimaamme kuuluvat keskustan puut? Voisiko hävikittömällä laitosruoalla tehdä sekä säästöä että kohottaa Keuruun imagoa? Kuuntelemmeko ylipäänsä riittävän herkillä korvalla kuntalaisten tahtoa ja toiveita?

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että talouskuri on kaikkien kaupungin toimielinten asia. Samoin on Keuruun veto- ja pitovoimaisuuden vahvistaminen. Molemmissa pienikin päätös voi olla yllättävän ratkaiseva.

3.7. Kaavoituspalvelut

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Masterplan 1-hanke ja keskustan osayleiskaavan luonnosvaihe on toteutunut.

Strategiaa tukevien Kaavoituspalveluiden toimintatulot olivat 270 061 €. Menot olivat 412 610 €. Toimintakate oli -142 548 €. Toteuma oli 101,6 %.

Tuulivoimakaavoitus Keski-Suomessa ja Keuruulla

Keski-Suomen maakuntakaavaan on tekeillä muutos, joka käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, liikennettä sekä hyvinvoinnin aluerakennetta.

Keuruun kaupungille on jätetty neljä aloitetta tulivoimaosayleiskaavojen laatimiseksi: Häkkiseen, Lehmikorpeen ja kaksi osin päällekkäistä aloitetta Ampialan itäpuolelle. Kaupunginhallitus on 7.11.2022 pitämässään kokouksessa päättänyt Lehmikorven tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaavoituksen käynnistämisestä, kaavoitus sopimuksesta, maanvuokrasopimuksesta ja rakennuskiellosta.

3.8. Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue on Keuruu, Jämsä, Mänttä-Vilppula, Virrat, Ruovesi ja Kuhmoinen.

Kaupungineläinlääkäreitä on seitsemän, joista kaksi on Virtailla, kaksi Jämsässä. Yksi eläinlääkäri on Mänttä-Vilppulassa, Ruovedellä ja Kuhmoisissa.

Keuruulla on valvontaeläinlääkäri. Ympäristöterveystarkastajia on kymmenen, joista neljä Keuruulla.

Ympäristöterveyspäällikkö on Keuruulla ja toinen toimistosihteereistä.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on yksilöön, väestöön, eläimiin ja elinympäristöön kohdistuva terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy.

Työtehtävät ovat elintarvikevalvonta, talous- ja uimavesivalvonta, tupakka- ja nikotiinivalmisteiden valvonta sekä eläinlääkintä. Sisäilman laatu ja haittaeläimet kuuluvat myös neuvonnan ja valvonnan piiriin.

3.9. Ympäristösuojelu

Laki kuntien ympäristösuojelun hallinnosta kertoo, että kuntien tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä ympäristö.

Keurusselän ympäristösuojelujaostossa on viisi jäsentä, kolme Keuruulta ja kaksi Mänttä-Vilppulasta.

Talouden hoidossa jaetaan kuntaosuudet asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Keuruun osuus kuluista vuonna 2022 oli 56.685 euroa ja erillissuunnitelmat 13.980 euroa.

Keuruun kaupungin hallintosääntö määrittää tarkemmin Keurusselän ympäristösuojelujaoston toimintaa.

Keuruun erillissuunnitelmat ovat KEURUS -jatkohanke, Kaivoslahden linnusto- ja melontareittikunnostushanke, Liesjärven vedenpinnan nostohanke ja pienkohteita käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Kunnalle tulevia uusia velvoitteita asettaa jätelaki, ilmastolaki ja luonnonsuojelulaki.

3.10. Hallintopalvelut

3.10.1. Henkilöstökertomus

Keuruun kaupungin Henkilöstökertomus 2022 on osittain laadittu Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n uuden suositusten ”Henkilöstövoimavarojen arviointi – suositus henkilöstökertomuksen laadintaan” mukaisesti. Tämä suositus korvaa aiemman suosituksen vuodelta 2013. Uusien tunnuslukujen laskenta käynnistyi valtakunnallisesti vuoden 2022 alusta.

Etä- ja lähityötä voi vuorotella sen mukaisesti, mitä työtehtävät ja työn luonne edellyttävät. Etätyöstä sovitaan aina työnantajan ja työntekijän kesken etätyösopimuksella.

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat 246 887 euroa, mikä on lähes 30 000 euroa edellisvuotta vähemmän.

Sairauspoissaolopäivät ovat kasvaneet edellisvuodesta 1 666 päivää 12 350 päivään. Nousu vastaa 7,3 henkilötyövuotta.

Erityistä huomioita kiinnittyy siihen, että 13 % henkilöstöstä on ollut yli 30 päivää poissa sairauden johdosta. Tämä ryhmä muodostaa 63 % kaikista sairauspoissaoloista. Sairauspoissaolopäiviä per henkilö oli 17,9 päivää, kun se edellisvuonna oli 15 päivää.

Palkkamenot nousivat edellisvuodesta 300 000 euroa.

Eläkkeelle siirtyi 43 henkilöä. Vuoden 2022 lopussa Keuruun kaupungin palveluksessa oli 934 henkilöä, kun se oli vuoden 2021 lopussa 971 henkilöä.

Kaupungin ja liikelaitosten henkilöstön ikärakenteen suurin ryhmä on 55 - 59 vuotiaiden ryhmä, yhteensä 161 henkilöä.

Henkilöstön koulutuskustannukset olivat 341 923 euroa.

3.11. Keuruun Vesi liikelaitos

Keuruun Vesi liikelaitoksen tilinpäätös 2022

Keuruun Veden tilikauden liikevaihto oli 2 166 780 €. Tilikauden tulos oli ylijäämäinen 190 433 €, koska tilikauden liikevaihto oli arvioitua parempi ja toiminnallisissa kuluissa ei tullut yllätyksiä.

Investointeihin käytettiin 249 531 €. Investoinnit kohdistuivat pääosin vesi- ja viemäriverkoston saneeraukseen. Haapamäen Pihlajaojan verkostosaneeraus oli merkittävin kohde.

Keuruun vedellä on pääomalainaa kaupungilta 1 milj. euroa. Lainaa lyhennetään 0,1 milj. € vuosittain. Korko on sidottu 3 kk:n euriboriin.

Keuruun vesilaitoksen hankkeita ja toiminnan kuvausta

Järves ry:n myötä syntynyt hanke, jossa tutkitaan viemärien vuotovesi, on aloitettu.

Uusi lietelinko on tilattu helmikuussa ja se saapuu toukokuun lopussa, minkä jälkeen se otetaan käyttöön.

Puhdistamolle tulevien vesien ohitus juoksutukset olivat huipussaan viikoilla 15 - 16. Nyt tilanne on tasaantunut.

Hankintapäätös: Jaakonsuon kompostin hoidon hankintasopimus.

Vesihuoltopäällikkö valtuutetaan tekemään

Jaakonsuon jätevedenpuhdistamon liete rakennuksen lietelingon kuivauskyky heikkeni oleellisesti tammikuun 2022 alussa. Linko oli Noxon Oy:n toimittama ja oli teknistaloudellisesti järkevintä valita toimittajaksi sama toimittaja. Hankinta tehtiin kiireellisenä suoramarkkinana perusteena toimituksen nopeus ja apulaisien, kuten taajuusmuuntajien saatavuus ja yhteensopivuus. Hankinnalle ei ole määrärahaa vuoden 2022 talousarviossa.

Johtokunta on hyväksynyt Keuruun Vesi -liikelaitoksen investointisuunnitelman vuodelle 2022 kokouksessaan 29.9.2021 § 18. Investointisuunnitelmassa on osoitettu Lintusyrjän vedenottamon ensimmäisen vaiheen toteuttamiseen 100 000 euron määräraha. Hanketta ei esitetä toteutettavaksi vuonna 2022, vaan määräraha tulisi siirtää lietelingon hankinnan määrärahaksi.

Johtokunnan hyväksymän vuoden 2022 investointiohjelman mukaisesta Kiveläntien vesijohtolinjan uusimishankkeen 200 000 euron määrärahasta siirretään 100 000 euron määräraha Riihontien ja Lampilantien vesi- ja viemäriverkoston saneeraushankkeelle. Lisäksi johtokunta päättää hyväksyä Riihontien ja Lampilantien vesi- ja viemäriverkoston saneeraushankkeelle 130 000 euron lisämäärärahan. Johtokunta valtuuttaa vesihuoltopäällikön tekemään saneeraushanketta koskevan hankintapäätöksen ja allekirjoittamaan sopimusasiakirjat.

Lampilan tiellä sortui vuonna 1961 rakennettu viemäri osittain toukokuussa 2022. Sortuma-alue korjattiin ja korjaustyön yhteydessä alueen verkostot kuvattiin verkoston kunnon selvittämiseksi laajemmalla alueella. Kuvauksissa viemäriverkostosta löytyi vaurioituneita kohtia, jotka voivat hankaloittaa muun muassa koulun

viemäriverisien johtamista. Kuvaustulosten perusteella verkostolle laadittiin korjaussuunnitelma ja korjaustyö kilpailutettiin Cloudia -hankintaportalissa. Kilpailutuksessa saatiin yksi tarjouspyynnön ehdot täyttävä tarjous. Tarjouksen ja tarjouksen selonotto neuvottelun perusteella hankkeen kokonaiskustannusarvio on noin 230 000 euroa. Saneeraus hankkeelle ei ole varattu määrärahaa vuoden 2022 talousarviossa.

Johtokunta on hyväksynyt Keuruun Vesi -liikelaitoksen investointisuunnitelman vuodelle 2022 kokouksessaan 29.9.2021 § 18. Investointisuunnitelmassa on osoitettu Kiveläntien vesijohtolinjan uusimiseen 200 000 euron ja viemäriverkoston saneeraamisen 150 000 euron määrärahat. Tämän hetkisten arvioiden mukaan Kiveläntien verkoston saneeraushankkeen kokonaistoteuma jää noin 100 000 euroa alle hyväksytyn talousarviovarauksen.

11.8.2022 Riihontien ja Lampilantien vesi- ja viemäriverkoston saneerauksen hankinta / vesihuoltopäällikkö.

Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunta hyväksyy laaditun talousarvion vuodelle 2023.

Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunta lähettää talousarvion Keuruun kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi.

Keuruun Vesi -liikelaitos perustamissopimuksen mukaisesti vastaa turvallisesta ja toimivasta vesihuollosta vahvistetulla toimialueellaan. Vesihuoltolaki edellyttää, että vesihuoltolaitoksen maksuilla voidaan kattaa uus- ja korvausinvestoinnit ja muut käyttötaloudesta aiheutuneet kustannukset pitkällä aikavälillä.

Laaditussa talousarviossa on otettu huomioon vesihuoltolain ja perustamissopimuksen määräykset ja ohjeistus.

Laadittu talousarvio perustuu 390 000 m³:n talousveden myynnille ja jäteveden käsittelyyn 385 000 m³:lle. Lisäksi sopimuksen mukaisesti Jaakonsuon jäteveden puhdistamolla käsitellään Multian kunnan jätevesiä keskimäärin 85 000 m³:ia.

Käyttötalouden puolella merkittävimmät menoerät ovat, energia 273 000 €, jätevedenpuhdistamon ja vedenottamoiden kemikaalit 153 000 €, muiden palveluiden ostot 443 000 € ja henkilöstökulut 474 000 €.

Suunnitelman mukaiset poistot 692 000 € ja perustamispääoman korko kaupungille 63 920 €.

Talousarviossa on varauduttu energian ja kemikaalien hinnan tarkistuksiin. Sähköenergiaa kuluu vuodessa n. 1 500 MWh, lisäkustannus 75 000 €.

Talousarvion toteutuminen edellyttää perus- ja käyttö- sekä palvelumaksujen tarkistamista keskimäärin 5 prosentilla.

Toteutunut talousarvio mahdollistaa omalla tulorahoituksella n. 0,55 milj. € korjaus- ja uusinvestoinnit sekä lyhentämään velkaa kaupungin sopimuksen mukaisesti 0,1 milj. €.

Johtokunta hyväksyy uuden palvelumaksuhinnaston otettavaksi käyttöön 1.1.2023 alkaen.

Vesihuoltopäällikkö vastaa maksujen maksuunpanosta Keuruun kaupungin hallintosäännön mukaisesti.

Keuruun veden vuoden 2023 talousarvion liikevaihto on 2 260 690 €
Liikevaihdosta pääosan muodostaa vesilaitoksen perus- ja käyttömaksut. Talousarvion toteutuminen edellyttää maksujen tarkistamista.

Talous- ja jäteveden käyttö- ja perusmaksuja tulee tarkistaa keskimäärin 5 %.

Liikelaitosta sitovat erät kaupungin 2023 talousarviossa ovat:

- kaupungin myöntämän lainan lisäys 0 €
- kaupungin myöntämän lainan vähennys 100 000 €
- korvaus peruspääomasta 63 920 €
- kaupungin myöntämien lainojen korot 10 000 €

Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunta päättää, että liikelaitoksen tositteet vuonna 2023 hyväksyy vt. vesihuolto päällikkönä toimiva tekninen johtaja Janne Teeriaho. Varalla toimii Keuruun kaupungin kuntatekniikan päällikkö Juho Tukiainen. Vt. vesihuoltopäällikön menotositteet hyväksyy kaupunginjohtaja Noora Pajari.

Keuruun Vesi -liikelaitoksen investointiohjelma

Keuruun kaupungin Vesi liikelaitoksen pääpaino on nykyisen vesi- ja viemäriverkoston korjausvelan pitäminen kurissa. Putkistot, paineenkorotusasemat, jätevesipumppaamot ja verkoston laitekaivot vaativat jatkuvaa saneerausohjelman mukaista päivitystä. Vedenottamot ja jätevedenpuhdistamo ei vaadi lähivuosina saneerausta.

Talousarviossa vuodelle 2023 on suunniteltu investoida vesihuoltoon vesijohtoverkoston saneeraukseen 140 000 € ja etämittareiden lähiverkoston rakentamiseen ja mittareiden asennuksen loppuun saattamiseen 80 000 €.

Viemäriverkoston saneeraukseen varataan 200 000 € ja jätevesipumppaamoiden sähkökeskusten ja uusien pumppujen asentamiseen 50 000 €. Yhteensä investoinnit tulevalle vuodelle 470 000 €.

Verkoston saneerausohjelma tehdään osittain yhdessä kunnallistekniikan kanssa, teiden saneerausohjelmaan sopeuttaen. Ohjelma tuodaan johtokuntaan ennen töiden aloittamista.

Henkilöstö

Keuruun Vesi liikelaitos antaa täyttöluvan määräaikaisten työntekijän palkkaamiseen 1.1. - 31.12.2023 ajalle esityksen mukaisiin tehtäviin.

Keuruun Veden toimintaympäristö digitalisoituu odotettua nopeammin. Nykyisen henkilökunnan resurssit eivät riitä tekemään automaatioon ja analysointijärjestelmien synergisyyteen tähtäävää toimintaa, mihin pitää kytkeä myös ulkopuoliset palveluntuottajat.

Näihin liittyvien palvelutoimittajien toimittamat työ- ja tavarapalveluiden käyttöönotto vaatii myös tilaajalta kasvavaa osaamispanosta. Keuruun Vesi -liikelaitos on mukana Vikuri -hankkeessa, joka alkoi 1.4.2022 ja päättyy 15.8.2023. Edellä mainittuihin tehtäväkokonaisuuksiin esitetään palkattavaksi määräaikaisten työntekijä 1.1.-31.12.2023.

Perusteena työntekijän määräaikaiselle palkkaamiselle on Vikuri -hankkeessa kaivokorttien laatiminen Keuruun kohteisiin aikavälillä 1.1.2023 - 15.8.2023 sekä muut Vikuri -hankkeen työtehtävät. Palkattava työntekijä laatii myös AMK -opinnäytetyön paikallisten vuotovesien määrittämisestä indikaattoreiden avulla. 16.8. - 31.12.2023 määräaikaisuuden peruste on Ahjo -kunnossapitojärjestelmän käyttöönottoprojektin loppuunsaattaminen.

Keuruun Vesilaitoksen laskutukset

Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunta päättää palauttaa Koy Hotelli Keurusselälle liikaa laskutetun veden ja jäteveden osuuden todennetun mittarivirheen johdosta voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Hyvitettävän summan perusteena on laskelman mukainen 2 955 m³.

Keuruun Vesi liikelaitos on saadun selvityksen mukaan laskuttanut mittarivirheen johdosta Koy Hotelli Keurusselkää liikaa ajalla heinäkuu - marraskuu 2022. Mittarivirheen johdosta laskutettu vedenkulutus on ko. aikavälillä ollut noin 2 955 m³ liian suuri. Laskelma on johtokunnan oheisaineistona. Virheellinen mittari on vaihdettu toimivaan 28.11.2022. Koy Hotelli Keurusselkä hakee hyvitystä liikaa laskutetun veden ja jäteveden osalta voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Keuruun Vesi -liikelaitos on koonnut esityksen tileistä poistettavista saatavista. Poistettavaksi esitetään saatavia, joita perintätoimisto ei ole saanut perittyä. Poistettavaksi esitettyjen saatavien yhteismäärä on 10 328,58 euroa.

Saatavien poisto tileistä ei merkitse perintätoimisto luopumista, vaan perintä jatkuu edelleen ns. jälkiperintänä. Saatavien poisto tarkoittaa luottotappiokirjausta, jolla epärealistinen saatava kirjataan tilikauden kuluksi ja se poistuu liikelaitoksen taseesta. Esitys tileistä poistettavista saatavista jaetaan kokouksessa.

Perustelu: Keuruun kaupungin hallintosääntö 34 §: "Liikelaitoksen johtokunta päättää vastualueeseen kuuluvien saatavien poistosta (luottotappio kirjauksista) siltä osin, kuin päätösvaltaa ei ole siirretty liikelaitoksen johtajalle."

Lisäksi johtokunta kävi keskustelun hankintojen kilpailuttamisesta ja kaupungin hankintaohjeen noudattamisesta. Johtokunta edellyttää, että vesihuoltopäällikkö käy jatkossa vuoropuhelua johtokunnan kanssa isoista hankinnoista ja että vesilaitoksen hankinnoissa noudatetaan kaupungin hankintaohjeistusta.

Tarkastuslautakunta pyysi tarkennusta tehtyihin kilpailutuksiin sekä henkilöstön näkemystä vuoden 2022 toiminnasta.

Saatu vastaus:

Riihontien ja Lampilantien vesihuollon saneerauksen kilpailutukseen saatiin yksi tarjous. Hankinta on kilpailutettu Cloudiassa. Saatu tarjous hyväksyttiin.

Konetyötartjoukset on kilpailutettu kaupungin kunnallistekniikan toimesta ja ko. koneita käytettiin yhteishankkeessa Kiveläntien osalta, jossa vesilaitos teki putkistosaneerausta. Puitehankintaan vuosille 22 – 24 oli 7 tarjoajaa eri koneluokkiin.

Jaakonsuon lietalinko uusittiin suoraankintana Mikkilän toimesta, erikoisalojen hankintalainsäädäntö ja kiireellinen hankinta ja yksi toimittaja.

Tarkastuslautakunnan näkisi, että kustannussäästöjä syntyisi, jos henkilöstön ammattiosaamista hyödynnettäisiin enemmän saneeraussuunnittelussa konsulttien sijasta. Kokeneempia urakoitsijoita pelkästään tulisi käyttää. Tarvitsee vähemmän työn ohjausta verrattuna vasta tulleeeseen. Yhteistyöllä syntyy parempi tulos, josta myös tulee palkita.

3.12. Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos

Tilinpäätös 2022

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen johtokunta:

- 1) päättää esittää, että tilikauden ylijäämä 14 771,94 € jätetään taaseeseen yli- ja alijäämä tilille
- 2) päättää allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen tilikauden 2022 liikevaihto oli 1 833 588,78 €. Ylijäämää kertyi 14 771,94 €.

Tilikauden aikana tehdyt investoinnit olivat 521 061,99 €. Lainanhennykset olivat tilikaudella 455 600 € ja uutta lainaa otettiin Keuruun kaupungilta 350 000 €.

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen yhtiöittäminen

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se käynnistää yhtiöittämisprosessin siten, että yhtiö aloittaisi toimintansa 1.1.2023. Lisäksi johtokunta esitti, että yhtiöittämisestä aiheutuvat transaktiokustannukset tulevat Keuruun kaupungin maksettaviksi.

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, joka on perustettu vuonna 1994 hallinnoimaan ja omistamaan Keuruun kaupungin vuokra-asuntoja. Liikelaitos päätettiin perustaa mm. sen vuoksi, että voitiin järjestää selvästi erillinen kirjanpito vuokra-asuntojen ja kaupungin muiden yksiköiden välille. Jo tuolloin 90-luvun alussa keskusteltiin myös vuokra-asuntojen yhtiöittämisestä, mutta silloin sitä ei nähty oikeaksi ratkaisuksi, vaan päädyttiin liikelaitosmalliin. Liikelaitosmallissa toimivia vuokra-asuntoja ei kaiketi muissa kunnissa ole, vaan kunnan vuokra-asunnot ovat pääasiassa yhtiöitetty. Joissakin kunnissa vuokra-asunnot toimivat myös ns. virasto -muodossa.

Sekä virasto-, että liikelaitosmuotoisen toiminnan tekee vuokra-asuntojen osalta kyseenalaiseksi vuonna 2015 voimaan tullut kuntalaki ja sen pykälä 126, joka käsittelee kunnan toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla. Pykälässä todetaan, että "Kunnan hoitaessa 7 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla, sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (*yhtiöittämisvelvollisuus*)". Tällä pykälällä pyritään varmistamaan kilpailuneutraliteetti, jotta julkiset toimijat eivät saa kilpailuetua yksityisiin toimijoihin nähden.

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen johtokunta on kokouksessaan 9.12.2020 § 25 päättänyt käynnistää yhtiöittämiselvityksen. Yhtiöittämiselvityksen on tehnyt tilintarkastusyhteisö BDO Oy.

Yhtiöittämisen taloudelliset vaikutukset liittyvät pääosin erilaisiin veroseuraamuksiin sekä yhtiöittämisestä aiheutuviin muihin transaktiokuluihin. Yhtiöittämisen varainsiirtovero vaikutukset ovat 4 % kiinteistöjen kauppahinnasta tai pääomasijoituksen arvosta. Perustettava yhtiö on myös kiinteistöverovelvollinen, joten sen on suoritettava kaupungille kiinteistöjen arvoon perustuvaa kiinteistöveroa. Yhtiö on myös tuloverovelvollinen kiinteistöjen tuotoista.

Kaskikankaan käyttövesiputkiston saneeraus. Urakoitsijan valinta.

Johtokunta valitsi urakkaan Vesijohtoliike Jaunin.

Kaskikangas nimisen vuokrakerrostalon käyttövesiputkiston saneeraus kilpailutettiin Hilmassa ajalla 16.5.2022 - 3.6.2022. Määräaikaan mennessä saapui yksi tarjous, jonka jätti Vesijohtoliike Jauni. Tarjottu hinta oli 215 187 € (alv 0 %). Tarjoukset avattiin 6.6.2022 ja tarjousten avaamisesta laadittiin pöytäkirja. Urakoitsijan kanssa käytiin selonotto neuvottelut 8.6.2022 eikä niissä ilmennyt mitään poikkeavaa.

Talousarvio vuodelle 2023 / Keuruun Vuokra-asunnot Liikelaitos

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen johtokunta hyväksyi talousarvion vuodelle 2023, joka koostuu seuraavasti:

- liikevaihto 1 959 873 €
- palvelujen ostot 483 320 €
- aineiden ja tarvikkeiden ostot 565 106 €
- henkilöstökulut 80 300 €
- liiketoiminnan muut kulut 215 395 €
- poistot 558 380 €
- rahoituskulut 36 200 €
- tilikauden tulos 21 172 €

Talousarvio on laadittu siten, että vuokria korotetaan 4 % vuodelle 2023

3.13. Keuruun Toimitilat Oy

Tuloslaskelma 2022

Liikevaihto 830 180 €
 Liiketoiminnan muut tuotot 54 333 €
 Henkilöstökulut 76 886 €
 Poistot -700 391 €
 Liiketoiminnan muut kulut -270 252 €
 Liikevoitto / -tappio -163 015 €
 Rahoitustuotot ja -kulut -18 256 €
 Tilikauden voitto / tappio -173 050 € (vuosi 2021 -169 225 €)

Tilanne 2022

Osa tiloista on ollut tyhjänä. Käyttöaste 12/2022 on ollut 97,55 %.

Joidenkin tilojen vuokrataso on liian alhainen.

Lunastussopimuksien vuoksi (7 kpl) niiden kohteina olevien kiinteistöjen poistoja on jouduttu vauhdittamaan, jotta tasearvo kulkisi mahdollisimman lähellä kiinteistön kauppahintaa (vältetään arvostusriski, jollainen on vielä Kolhotien kiinteistöjen osalta olemassa).

Vaikka poistoja on muiden kuin lunastuksen kohteena olevien kiinteistöjen osalta muokattu niin pieniksi, kun se kiinteistön realistisen kunnon ja iän huomioiden on mahdollista, niin kokonaispoistot ovat silti suhteessa liikevaihtoon liian suuret. Poistoja on jouduttu lunastuskohteissa tekemään yli verottajan hyväksymien poistojen, jolloin kirjanpidon tuloksen ollessa negatiivinen, on verotuksen osalta tulos positiivinen. Aiemmat vahvistetut tappiot on nyt käytetty ja yhtiö joutuu maksamaan tuloveroa. Verovelka oli vuoden lopussa 13 492,37 €.

Jo 4 vuotta sitten tehtiin kassabudjetti vuosille 2019 – 2030. Jo tiedossa ollut heikko rahoitusasema vahvistui tehdyn budjetin myötä.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kustannuksia, joista suurin erä on lainanlyhennykset. Nykyisellä kiinteistökannalla ja vuokrasopimuksilla ei ole käytännössä mahdollista saada tilannetta korjattua siten, että ilman pääomituksia pystyttäisiin lainojen lyhennykset hoitamaan tulorahoituksella. Syksyllä 2022 pidetyssä konsernitapaamisessa sovittiin, että vuonna 2023 hankitaan selvitysmies, jonka avulla pyritään löytämään keinot yhtiön heikon taloudellisen tilanteen ratkaisemiseksi.

Tarkastuslautakunta totesi jo vuoden 2021 arvointikertomuksessaan, että Keuruun Toimitilat Oy:llä ei ole

resursseja rakentaa uutta, johtuen isosta lainakannasta. Toimitilat Oy:n kassa on ongelma.

4. Ukrainalaiset Keuruulle

Ukrainalaisia kansainvälistä suojelua hakeneita Keuruulla vuonna 2022

Ukrainalaisia noudettiin Varsovasta maaliskuun puolivälissä ja huhtikuun alussa 2022 vapaaehtoisten järjestämällä bussikuljetuksilla. Bussien mukana tuli 120 henkilöä, joista kaksi jäi Viroon ja muutama Etelä-Suomeen.

Kuljetuksen mahdollistivat kaksi pienkeräystä. Runsaan 17000 euron tuotolla kustannettiin maahantulokuljetusten lisäksi tulijoille matkan aikainen ylläpito, puhelinkortit, passikuvaus suojeluhakemusta varten, kuljetus ulkomaalaispoliisille ilmoittautumista varten sekä tarpeen mukaan ostokortteja ruokaan siihen saakka, kunnes vastaanottoraha oli suojelua hakeneiden käytettävissä. Yksityismajoittajiksi ilmoittautui 45 perhettä. Majoittajat huolehtivat tulijoiden päivittäisistä tarpeista. Vapaaehtoisten ylläpitämä ”ukrainalaisten market” piti huolta, että tulijat saivat vuoteet, vuodevaatteet, keittiötarvikkeita, kalusteita, kausivaatteita, kodinkoneita ja polkupyöriä.

Toukokuun puolivälistä alkaen suojelua hakeneet saattoivat siirtyä yksityismajoituksesta kuntamallin mukaiseen asumiseen. He majoittuivat kaupungin vuokra-asuntoihin tai jatkoivat asumista yksityisen omistamassa asunnossa, jonka vuokra välittyi kunnan kautta asunnon omistajalle. Tämän jälkeen Keuruulle tuli enimmäkseen pieniä ryhmiä sekä aiemmin tulleiden tuttuja tai sukulaisia. Heidät kyettiin sijoittamaan kuntamalliin vapaana oleviin asuntoihin. Koululaiset aloittivat valmistavan opetuksen kolmessa ryhmässä: esikoululaiset, alakoululaiset ja yläkoululaiset.

Vuoden 2022 aikana Keuruulle saapui 149 ukrainalaista suojelun hakijaa. Kuntamalliin on otettu 143 henkilöä, joista 21 henkilöä on poistunut Keuruulta joko muualle Suomeen tai palannut Ukrainaan.

Keuruun kaupunki on asuttanut 142 ukrainalaista vuoden 2022 aikana. Vuokrasopimuksia yksityisten kanssa on solmittu 32 kpl ja vuokrasopimuksia kaupungin omiin asuntoihin on tehty 20 kpl.

Asumiskuluja on voitu laskuttaa Maahanmuuttovirasto Migriltä 13.5.-31.12.2022 välisenä aikana 180.290,80 euroa.

Asumismenojen lisäksi Migriltä on tullut Keuruulle vastaanottorahaa noin 290.000 euroa.

Keuruun kaupungin kirjanpidon mukaan ukrainalaisten vuoden 2022 kustannusvaikutukset ovat seuraavat:

Tulot: 154 312,22 €

Menot: - 225 353,80 €

Netto: - 71 041,58 €

5. Hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien puheenjohtajien verkosto

Keski-Suomen hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien puheenjohtajien verkosto aloitti toimintansa syyskuussa 2022. Kokouksia pidettiin vuoden loppuun mennessä kolme ja vuoden 2023 alkupuolella oli seminaari ja yksi kokous. Kokoukset eivät aiheuttaneet kustannuksia Keuruun kaupungille.

Liitteenä on Keski-Suomen tarkastuslautakuntien yhteinen arviointi – Hyvinvoinnin edistäminen.

6. Keuruun väkiluku

Viime vuoden 2022 aikana, tammikuun alusta joulukuun loppuun, Keuruun väkiluku väheni 193 asukkaan verran. Keuruun väkiluku oli vuoden 2022 viimeisenä päivänä 9252.

7. Vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille

Kokonaisarviona vuoden 2022 toiminnasta voidaan todeta, että kaupungin eri hallintokunnat ovat pystyneet tuottamaan kuntalaisille vaativissa olosuhteissa tehtäviensä edellyttämät peruspalvelut. Tarkastuslautakunta saattaa Keuruun kaupungin vuotta 2022 koskevan tilintarkastuskertomuksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille.

Keuruulla 1.6.2023

Jyrki Leijala
puheenjohtaja

Arto Tulonen
varapuheenjohtaja

Eveliina Kangasniemi
jäsen

Helena Kukkamo
jäsen

Joonas Röppänen
jäsen

KESKI-SUOMEN TARKASTUSLAUTAKUNTIEN YHTEINEN ARVIOINTI - HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Tämä luku on Keski-Suomen kuntien ja hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien puheenjohtajien verkostossa tehty yhteinen arviointi. Arvioinnin tavoite on tuottaa Keski-Suomen hyvinvointialueen ja kuntien valtuustoille tietoa keskeisistä yhdyspinnoilla tapahtuvista toiminnoista, joiden onnistumisella on merkitystä hyvinvointialueen ja kuntien talouteen sekä asukkaiden saamiin palveluihin.

Tarkastuslautakunnat ovat sopineet toimintakäytännöistään ja vuosittaisista temaattisista arviointikokonaisuuksistaan. Vuoden 2022 arviointiin valittiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahoitusperusteen eli HYTE-kertoimen perusteella kunnille ja hyvinvointialueelle jaettavan valtion rahoituksen tarkastelu. HYTE-kertoimen mukaisista indikaattoreista valittiin tarkempaan tarkasteluun ne, jotka liittyvät **työllisyyden edistämiseen**.

Kuntien valtionosuuksiin ja hyvinvointialueiden valtion rahoitukseen on tullut vuoden 2023 alusta alkaen uusi laskentatekijä: hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustinraha, jonka suuruus nousee, mikäli muutos HYTE-kertoimen mukaisissa indikaattoreissa on positiivinen. Kuntia ja hyvinvointialueita ei verrata keskenään, vaan rahoitusperusteena käytetään oman toiminnan muutosta. Kunnan järjestämä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö vaikuttaa hyvinvointialueen indikaattoreihin ja hyvinvointialueen järjestämät palvelut puolestaan kuntalaisten hyvinvointiin ja sitä mittaaviin indikaattoreihin.

Arviointikysymykset:

- Mikä on HYTE-kertoimen rahoitusosuus Keski-Suomen kunnille ja hyvinvointialueelle?
- Mistä indikaattoreista HYTE-kerroin muodostuu?
- Mikä on Keski-Suomen kuntien ja hyvinvointialueen tilannekuva **taulukon 2** mukaisissa työllisyyden edistämisen indikaattoreissa?

HYTE-kertoimen rahoitusosuus

HYTE-kertoimen perusteella kunnille ja hyvinvointialueelle jaettava valtion rahoitus on merkittävä. HYTE-kertoimen perusteella jaetaan noin 1 prosentti hyvinvointialueiden valtion rahoituksesta ja yhtä lailla sen perusteella jaetaan kaikkien Suomen kuntien kesken noin 100 miljoonaa euroa. Keskisuomalaisten kuntien osuus tästä on noin 5,0 miljoonaa euroa, ja hyvinvointialueelle jaettava valtion rahoitus on suuruudeltaan noin 10,75 miljoonaa euroa.

Kunnille HYTE-kertoimen perusteella kohdistuva valtion rahoitus on keskimäärin 18,23 euroa asukasta kohti, vaihteluvälin ollessa 7,50 eurosta 22 euroon.

HYTE-kerroin vaikuttaa laskentaperusteena valtion rahoituksen määrään kunnissa heti vuodesta 2023 lähtien, mutta hyvinvointialueen kohdalla vasta vuodesta 2026 lähtien. Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021 tuli voimaan vuoden 2023 alusta, mutta siinä kuvattua HYTE-laskentaperustetta sovelletaan lain 33 § mukaisesti kuitenkin vasta vuoden 2026 alusta. Vuosina 2023–2025 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perusteella määräytyvä summa jaetaan hyvinvointialueille asukasmäärän mukaisesti. [HYTE-kerroin - kannustin hyvinvointialueille - THL](#)

Taulukko 1: Alla olevassa taulukossa on HYTE-kertoimen osuus Keski-Suomen kunnissa vuonna 2021 (lähde: Sotkanet) ja vuonna 2023 (Lähde: Kuntaliiton valtionosuuslaskuri, väestön määrä molemmissa sarakkeissa vuodelta 2021).

Kunta	HYTE-osuus vuonna 2021, €	HYTE-osuus vuonna 2023, €	Asukasluku 2021	HYTE €/asukas, kaksi ed. saraketta
Hankasalmi	83 826	74 134	4683	15,83
Joutsa	64 371	60 897	4263	14,29
Jyväskylä	2 701 645	3 091 281	144473	21,40
Jämsä	379 526	375 229	19767	18,98
Kannonkoski	16 256	23 374	1311	17,83
Karstula	58 120	66 119	3774	17,52
Keuruu	170 918	161 929	9443	17,15
Kinnula	19 763	21 462	1581	13,57
Kivijärvi	16 973	18 119	1088	16,65
Konnevesi	34 135	38 929	2586	15,05
Kyyjärvi	23 531	22 073	1232	17,92
Laukaa	306 244	314 362	18788	16,73
Luhanka	7 592	7 687	703	10,93
Multia	17 558	21 820	1488	14,66
Muurame	213 733	188 651	10426	18,09
Petäjävesi	45 975	55 029	3678	14,96
Pihtipudas	55 771	65 694	3873	16,96
Saarijärvi	123 080	131 335	9117	14,41
Toivakka	43 921	32 849	2387	13,76
Uurainen	67 229	71 541	3634	19,69
Viitasaari	108 653	105 025	6070	17,30
Äänekoski	302 247	295 245	18318	16,12

Mikään Keski-Suomen kunta ei vuoden 2023 tiedoilla ole saanut maksimimäärää.

HYTE-kertoimen mukaiset indikaattorit kunnassa ja hyvinvointialueella

Kuntien ja hyvinvointialueen HYTE-kertoimet muodostuvat hieman toisistaan poikkeavista indikaattoreista, jotka on kuvattu taulukkoon 2.

Kunnan prosessi-indikaattorit kuvaavat voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille/prosessi-indikaattorit>

Taulukko 2:

Kunnissa	
Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi: - 15 indikaattoria kuvaavat kuntajohdon, liikunnan, peruskoulujen sekä kulttuurin toimintaa ja tiedot on saatavissa TEA-viisarista.	Tulosindikaattorit (6 kpl) kuvaavat muutosta: 1. Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista 2. Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista 3. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

	4. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 5. Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä 6. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä
Hyvinvointialueella	
Prosessi-indikaattorit kuvaavat toimintaa: 1. Lastenneuvolan terveystarkastukset 2. Kouluterveydenhuollon terveystarkastukset 3. Koulukuraattoriresurssi 4. Koulupsykologiresurssi 5. Lasten rokotukset 6. Alkoholi 7. Tyypin 2 diabetes 8. Työttömien terveystarkastukset	Tulosindikaattorit (5 kpl) kuvaavat muutosta: 1. Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalahoitajaksot ja/tai sairaalassa hoidetut potilaat 2. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä 3. Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat 20–24-vuotiaat, % ikäluokasta 4. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % ikäluokasta 5. Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Vuoden 2022 teema: työllisyyden edistämisen tilannekuva

Työllisyyden edistäminen kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnoilla tarkoittaa ensisijaisesti vaikeasti työllistyvien aseman parantamista työmarkkinoilla, kuten työttömien terveystarkastusten toteuttamista.

Työllisyyden edistämisen HYTE-indikaattorit kunnassa		2017	2021
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (3219)	Koko maa	8,1	7,3
	Keski-Suomi	6,5	6,3
	Keuruu	7,0	8,1
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (sama sekä kunnissa että hyvinvointialueella) (234)	Koko maa	2,8	2,7
	Keski-Suomi	2,8	3,0
	Keuruu	2,7	2,7
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (306)	Koko maa	6,9	6,3
	Keski-Suomi	7,7	7,0
	Keuruu	10,0	8,8

Keski-Suomessa koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten asema ei ole parantunut samassa suhteessa kuin koko maassa. Toimeentulotukea saaneiden työikäisten määrä ei ole vähentynyt samassa suhteessa kuin koko maassa. Työkyvyttömyyseläkettä saavien työikäisten määrä on vähentynyt samassa suhteessa kuin koko maassa.

NEET-nuorten määrä koko ikäluokasta on korkea.

Työllisyyden edistämisen HYTE-indikaattorit hyvinvointialueella		2017	2021
Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat 20–24-vuotiaat, % ikäluokasta (5387)	Koko maa	16,9	18,3*
	Keski-Suomi	18,9	19,8*
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % ikäluokasta (sama sekä kunnissa että hyvinvointialueella) (234)	Koko maa	2,8	2,7
	Keski-Suomi	2,8	3,0

Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (4837)	Koko maa Keski-Suomi	1,2* 1,5*	1,2 1,4
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (5274)	Koko maa Keski-Suomi	2,4 1,4	3,5 0,6

* Tieto vuodelta 2020

Työttömien toteutuneiden terveystarkastusten osuus suhteessa työttömien kokonaismäärään jää Keski-Suomen kohdalla huomattavasti alle koko Suomen keskiarvon. Työttömien terveystarkastukset ovat toteutuneet keskimäärin muuta maata heikommin.

Terveydenhuoltolain (1326/2010,13 §) mukaan työttömien terveyspalvelujen keskeisiä elementtejä ovat

- terveystarkastus ja terveysneuvonta
- työ- ja toimintakyvyn selvittäminen ja tukeminen
- ja niiden edellyttämä moniammatillinen yhteistyö.

Työttömien työ- ja toimintakykyä täytyy arvioida asiakkaan tarpeen mukaan työttömyyden eri vaiheissa perusterveydenhuollossa ja tarpeen vaatiessa erikoissairaanhoidossa. Tarvittaessa henkilöt on ohjattava hoitoon tai lääkkinnälliseen, ammatilliseen tai sosiaaliseen kuntoutukseen.

Tarkastuslautakuntien yhteenveto hyvinvointiin ja terveyteen investoimisesta ja kehittämisehdotukset hyvinvointialueen ja kuntien valtuustoille

HYTE-kertoimen mukainen rahoitusosuus hyvinvointialueelle ja kunnille on merkittävä. HYTE-kerroin muodostuu mittareista, joiden osoittaman tilanteen parantamisella on vaikutusta kunnan ja hyvinvointialueen saamaan rahoitukseen.

HYTE-kertoimeen sisältyvät hyvinvointiteemat ovat keskeisiä kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnassa, sillä sekä kuntien että hyvinvointialueen toimenpiteet vaikuttavat asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilaan.

Työllisyyden edistäminen muodostaa merkittävän osan HYTE-kertoimesta. Keski-Suomen luvut poikkeavat työllisyyden edistämisessä muusta Suomesta, erityisesti työttömien terveystarkastusten osalta.

Mihin yhdyspintayhteistyöhön kunnat ja hyvinvointialue aikovat ryhtyä työllisyyden edistämiseen liittyvien HYTE-indikaattoreiden parantamiseksi?

KESKI-SUOMEN TARKASTUSLAUTAKUNTIEN YHTEINEN ARVIOINTI - TYÖHYVINVOINNIN TUKEMINEN

Keski-Suomen kuntien ja hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien puheenjohtajat ovat arvioineet kuntien vuoden 2021 henkilöstökertomuksissa raportoituja henkilöstön työhyvinvoinnin kannustimia. Kuntien henkilöstökertomuksista on poimittu toimenpiteitä, jotka tukevat työyhteisön ihmislähtöisyyttä, työn tekemisen merkityksellisyyttä ja työntekijöiden sujuvia arjen käytäntöjä.

Arviointikysymykset:

- Miten kunnat ja hyvinvointialue yhdessä edistävät työhyvinvointia ja Keski-Suomen kuntien ja hyvinvointialueen vetovoimaisuutta työnantajana?
- Millaisia työhyvinvointia edistäviä käytäntöjä on tähän mennessä käytetty kunnissa?

Työntekijöillä on ratkaiseva rooli hyvinvointialueuudistuksen ja kuntayhteistyön onnistumisessa. Taulukkoon on poimittu Keski-Suomen kuntien henkilöstökertomuksista vuodelta 2021 kirjauksia, joiden mukaisilla toimenpiteillä tuetaan henkilöstön työhyvinvointia. Henkilöstökertomuksista kerättiin lausumia, jotka kertovat työn ihmislähtöisyydestä ja merkityksellisyydestä. Toisaalta kerättiin konkreettisia toimenpiteitä, joilla tuetaan työntekijöiden sujuvaa arkea. (Taulukko alla.)

Ihmislähtöisyys	Merkityksellinen työ	Sujuvat arjen käytännöt
Osaamisen jakamisen menetelmät • Edistetään hiljaisen tiedon jakamista ja edistetään vertaisoppimista. • Henkilöstön tieto- taito ja osaaminen vastaavat vaadittua tasoa. Koulutustarpeet arvioidaan säännöllisesti ja koulutukset pidetään ajan tasalla. • Kouluttautumiseen kannustaminen. • Työntekijän osaamisen kasvaessa voidaan tarjota vastaavia työtehtäviä. • Työnantaja voi ottaa huomioon tiettyssä määrin henkilön vahvuuksia sekä mielenkiinnon kohteita työssä. Edistetään henkilöstön työkykyä • Työterveydenhuollon antama tuki • Henkilöstö toimii yritteliäästi ja vastuuntuntoisesti. Työyhteisön jäsenet ovat tietoisia strategiasta ja sen mukaisista arvoista. • Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus toteutuu työyhteisössä. Rekryointitarvetta tarkastellaan säännöllisesti	Työ koetaan vaikuttavaksi • Työn mielekkyys säilyy muutoksista huolimatta. • Henkilöstön on mahdollista tuottaa palvelut laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti. Sosiaalinen pääoma, yhteisöllisyys • Yhteisöllisyys; yhdessä tekeminen ja toisista välittäminen. • Vastuu omasta ja työkavereiden työhyvinvoinnista ja työstä selviytymisestä. • Monipuolinen henkilöstö-rakenne Onnistumis-/ kehitys – ja työyhteisökeskustelut toteutetaan säännöllisesti • Selkeät työnkuvat • Työyhteisön jäsenet ovat tietoisia työyksikkönsä toiminta-tavoitteista, taloudesta ja toimintaperiaatteista. Motivaation ylläpitäminen • Työntekijällä on mahdollisuus edetä organisaatiossa koulutustaan vastaavasti. • Kehittyminen omassa työtehtävässä.	Työnantajan tarjoamat hyvinvointiedut • kuntoiluun kannustaminen • Yhteiskäyttöpöyrät Muutoskykyisyyden vahvistaminen • työnkierto, muuntokoulutus Yksilöllisten elämäntilanteiden huomioiminen, työsuhteen turvallisuus • Töiden uudelleen järjestelyt, erilaiset työsuhtemuodot, • Itsensä sekä oman työnteon johtaminen. Itseohjautuvuus. • Työn ja perheen yhteen-sovittaminen. • Joustavat työjärjestelyt kuten esim. etätyö, työkyvyn alentuessa. • Työtä sovitetään henkilön elämäntilanteeseen. Henkilöstökyselyiden toteuttaminen